

Aika 16.06.2026 klo 17:00 -

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat	Sivu
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	
2 Pöytäkirjan tarkastus	
3 Työjärjestyksen hyväksyminen	3
4 Jämsän varhaiskasvatussuunnitelman päivitys 2026	4
5 Jämsän esiopetussuunnitelman päivitys 2026	6
6 Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2025/loppuselvitys	8
7 Jämsän kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021–2025 ja -suunnitelma vuosille 2026–2029	10
8 Valtuustoaloite 20.4.2026 / Lasten ja nuorten kännykän ja sosiaalisen median käytön rajaaminen harrastus-, joukkue- ja seuratoiminnassa Jämsän vapaa-aikapalveluissa	14
9 Sivistystoimi / talouden toteuma 1-5/2026 ja tarkennukset osavuosikatsaukseen 1-4/2026	17
10 Jämsän perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset	19
11 Perusopetus / mobiililaitteiden käyttökyselyn tulokset	22
12 Perusopetus / teknisen työn opetustilojen vuokraus (yksityishenkilöt)	26
13 Perusopetus / viittomakielen tulkkauspalveluiden hankinta	35
14 Lukiokoulutus / lukuvuosimaksut EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille	37
15 Esitys/ pienryhmämuotoisen erityisopetusryhmän perustamisen selvittämisestä ja järjestämisestä kyläkoululle	41
16 Sivistyslautakunta / pöytäkirjat	50
17 Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat	53

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Kinnunen Aku	puheenjohtaja
	Tilkustenmäki Mikko	varapuheenjohtaja
	Altti Tiina	jäsen
	Erkkilä Ville	jäsen
	Rinne-Lampinen Tiina	jäsen
	Takanen Pertti	jäsen
	Kokko Pauliina	varajäsen
Muu	Leena Kilpeläinen	esittelijä
	Heidi Röman	pöytäkirjanpitäjä
	Poti Jorma	kaupunginhallituksen edustaja

3

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivla 16.06.2026

Jämsän kaupungin hallintosääntö:

- § 147 Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.
- § 148 Toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai puheenjohtajan ehdotuksesta ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätös

4**Jämsän varhaiskasvatussuunnitelman päivitys 2026**

Sivla 16.06.2026
533/00.01.02/2026

Valmistelu varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571 ja varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Raisa Ahtola-Järvinen, puh. 040 8417586

Opetushallitus antoi 17.12.2025 muutosmääräyksen (OPH-7884-2025) Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muuttamisesta.

Varhaiskasvatuslain 22 §:n kumoamisen (Laki varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta 700/2024) myötä varhaiskasvatuksen järjestäjät ja yksityiset palveluntuottajat eivät ole velvoitettuja laatimaan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Opetushallitus on päivittänyt varhaiskasvatussuunnitelman perusteet vastaamaan varhaiskasvatuslain 22 §:n muutosten osalta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden osalta on tarkasteltu sekä sisällöllisiä että käsitteisiin liittyviä muutostarpeita kaikkien perusteasiakirjan lukujen osalta. Uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet tulivat voimaan 1.1.2026.

Keskeiset muutokset varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin:

Luku 1 on päivitetty vastaamaan päivitettyä varhaiskasvatuslakia erityisesti luvun 1.2 osalta. Luvun 1 nimeksi on muutettu

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä sitä tarkentava paikallinen suunnittelu sekä alaluvun 1.2 nimeksi on *muutettu Varhaiskasvatuksen paikallinen suunnittelu* vastaamaan paremmin lakiuudistusta. Luvussa määrätään varhaiskasvatuksen suunnittelusta.

Varhaiskasvatuslain 2 § pykälän mukaisesti, ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman hyödyntäminen suunnittelun välineenä on muutettu vapaaehtoiseksi.

Lisäksi luvussa on tarkennettu lainkohtien tulkintaa antaen varhaiskasvatuksen järjestäjille, toimipaikkojen johtajille sekä varhaiskasvatuksen henkilöstölle paremmat ja tasa-arvoiset edellytykset järjestää eli suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää laadukasta ja vaikuttavaa varhaiskasvatusta.

Alaluvun 1.4. nimeksi on muutettu *Paikallisesti tarkennettavat asiat*.

Muutoksia on tehty varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden lukuihin 2, 3, 4, 5, 6 ja 7. Lukuihin on muutettu alaluvut Paikallisesti päätettävät asiat muotoon Paikallisesti tarkennettavat asiat.

Lisäksi lukuihin 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 on tehty ennen kaikkea teknisiä muutoksia käsitteistöjen osalta sekä konkretisoitu varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden velvoitteita.

Vaikka varhaiskasvatustuki ei enää velvoita kuntia tekemään paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia, on se kuitenkin edelleen mahdollista. Uusien perusteiden mukaan suunnitelmassa on edelleen paikallisesti tarkennettavia asioita. Varhaiskasvatuksen johtoryhmä on päättänyt jatkamaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman tekemistä täydentämään valtakunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin edellisen kerran vuonna 2024. Nyt tehdyssä päivityksessä paikallisesti tarkennettaviin asioihin on tehty lähinnä käsitteiden muutoksia vastaamaan valtakunnallista suunnitelmaa sekä tarkennettu paikallisia käytänteitä.

Päivitetty Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma on oheismateriaalina. Nyt tehdyt paikalliset muutokset on esitetty kursiivilla JÄMSÄ-otsikoiden alla.

Vs. varhaiskasvatusjohtaja, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Raisa Ahtola-Järvinen selvittää asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 32§, kohta 1. Sivistyslautakunta hyväksyy kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet sekä muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.8.2026.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Päivitetty 28052026 Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma 2026

5**Jämsän esiopetussuunnitelman päivitys 2026**

Sivla 16.06.2026
455/12.00.01/2026

Valmistelu varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571 ja varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Raisa Ahtola-Järvinen, puh. 040 8417586

Opetushallitus on antanut muutosmääräykset 17.12.2025 OPH- 7885-2025 ja 26.3.2026 OPH-466-2026 Esiopetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta. Päätösten mukaan tarkistettut paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026. Muutokset perustuvat perusopetuslain muutokseen (245/2025) liikunnallisen elämäntavan edistämisestä sekä aiempiin muutoksiin (1090/2024) esiopetuksessa annettavan oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen sekä oppivelvollisuuslain 1.8.2026 voimaan tulevaan muutokseen varhennetusta oppivelvollisuudesta.

Jämsän kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016, opetussuunnitelma on päivitetty ja täydennetty viimeksi vuonna 2025. Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma löytyy sähköisenä osoitteessa [Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma 2025 - ePerusteet](#)

Valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet on julkaistu ePerusteet -palvelussa maaliskuussa 2026.

Muutosmääräyksen OPH-7885-2025 mukaiset muutokset on tehty seuraavin lukuihin:

Luku 2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Lisätty liikunnallisen elämäntavan edistämiseen, fyysiseen aktiivisuuteen ja hyvinvointiin liittyviä käsitteitä

Luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri

Lisätty tekstiä toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohdista.

Päivitetty luku 3.1. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet kokonaan

Lisätty lukuun 3.3. Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirtymävaiheessa käsite paikallisesta suunnittelusta

Luku 4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

Lisätty liikunnalliseen elämäntapaan liittyviä käsitteitä

Muutosmääräyksen OPH-466-2026 mukaiset muutokset on tehty seuraaviin lukuihin:

Luku 1.2 Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen

Käsittemuutoksia ja tarkennuksia

Lisätty arvioinnissa hyödynnettäviin tietoihin KOSKI-palvelu
Luku 2.1 Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet
Poistettu pidennettyä oppivelvollisuutta koskevaa tekstiä
Luku 2.6 Paikallisesti päätettävät asiat
Päivitetty käsitteitä
Luku 5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot
Lisätty lakiviite 55 perusopetuslakiin
Luku 5.5.1 Pidennetty ja varhennettu oppivelvollisuus
Poistettu pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva teksti
Lisätty otsikko varhennettu oppivelvollisuus
Lisätty teksti huoltaja päättää lapsen osallistumisesta esiopetukseen 5-vuotiaana.
Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat
Päivitetty lakiviite

Jämsän esiopetussuunnitelmaan on tehty valtakunnallisia muutoksia vastaavat päivitykset sekä tehty teknisiä päivityksiä.

Jämsän esiopetussuunnitelma on oheismateriaalina. Jämsän esiopetussuunnitelmaan tehdyt paikalliset päivitykset on esitetty kursiivilla aina JÄMSÄ-otsikon alla.

Vs. varhaiskasvatusjohtaja, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö Raisa Ahtola-Järvinen esittelee asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 32 §, kohta 1. Sivistyslautakunta hyväksyy kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet sekä muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy paikalliseen esiopetussuunnitelmaan tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.8.2026.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
2	Päivitetty 02062026 Jämsän esiopetuksen opetussuunnitelma 2026

6**Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2025/loppuselvytys**

Sivla 16.06.2026
532/02.05.02/2026

Valmistelu kehittämispäällikkö-opistojen rehtori Sini Käkönen,
p. 040 751 4731

Jämsän kaupunki haki loppuvuodesta 2024 valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen digitaalisen arviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2025. Erityisavustusta saatiin 25 000 €. Avustuksen omarahoitusosuus oli 20 %, joten hankkeeseen oli käytettävissä yhteensä 31 250 €. Hankkeeseen käytettiin vuoden 2025 aikana yhteensä 33 900 €.

Hankkeen aikana valmisteltiin Jämsän kaupungin varhaiskasvatuksessa Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönottoa. Henkilökuntaa koulutettiin arviointiprosessin uudistamisessa ja Valssin käyttämisessä osana toiminnan jatkuvaa kehitystä.

Hankkeen tuloksena Valssi-järjestelmä otettiin käyttöön Jämsän varhaiskasvatuksessa. Henkilöstöä ja huoltajia tiedotettiin arviointiprosessista. Varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja muulle henkilöstölle järjestettiin koulutusta. Arviointiprosessi saatiin uudistettua ja henkilöstön itsearviointiprosessia vahvistettiin sekä laatua ohjaavia asiakirjoja päivitettiin. Digitaalinen arviointijärjestelmä helpottaa ja nopeuttaa arvioinnin toteuttamista ja yhdenmukaisuutta.

Hankkeeseen palkattiin osa-aikainen työntekijä ja hän oli päävastuussa hankkeen edistymisestä.

Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö § 31, kohta 3
Lautakunta päättää kehittämishankkeisiin osallistumisesta taloussuunnitelman mukaisesti

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy varhaiskasvatuksen Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönottoon tarkoitettun valtion erityisavustuksen selvityksen.

Päätös

7**Jämsän kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021–2025 ja -suunnitelma vuosille 2026–2029**

Sivla 16.06.2026
531/00.01.02/2026

Valmistelu hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen, puh. 050 384 8523

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kunnan keskeisiin lakisääteisiin tehtäviin kuntalain (410/2015) 1 §:n sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:n mukaisesti. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Työtä toteutetaan poikkihallinnollisesti eri toimialoilla sekä yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Jämsän kaupungissa hyvinvoinnin edistämisen vuosisuunnittelu on toteutettu toimialoittain talousarvion yhteydessä ja vuositasonen raportointi puolestaan tilinpäätöksen yhteydessä toimialoittain. Kerran valtuustokaudessa laaditaan laajempi lakisääteinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma (Jämsän kaupunginhallitus 2.10.2017, § 232).

Jämsän kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021–2025 ja -suunnitelma vuosille 2026–2029 on valmistunut ja on tämän pykälän oheisaineistona. Asiakirjan ensimmäisessä osassa kuvataan jämsäläisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kehitystä valtuustokaudella 2021–2025 niin indikaattoritiedon kuin osallistamistoimien tuottaman kokemustiedon valossa sekä arvioidaan edellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Toisessa osassa esitetään valtuustokauden 2026–2029 hyvinvointisuunnitelma tavoitteineen, toimenpiteineen ja arviointimittareineen. Kolmannessa osassa kuvataan asiakirjan laatimis- ja osallistamisprosessia.

Samaan asiakirjaan on yhdistetty myös muita suunnitelmia ja ohjelmia. Suurimpana liitettynä kokonaisuutena on lastensuojelulain (417/2007) 12

§:n mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon lakisääteisesti liittyvät myös opiskeluhoitosuunnitelmat esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta. Päivitetyt opiskeluhoitosuunnitelmat ovat tämän pykälän oheisaineistona.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman lisäksi asiakirja sisältää suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi, ehkäisevän työn (ehkäisevä päihdetyö ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö) suunnitelman, liikkumisohjelman sekä turvallisuussuunnitelma arjen turvallisuuden ja ennaltaehkäisevän toiminnan näkökulmasta. Ehkäisevän työn yleinen suunnitelma on tämän pykälän oheisaineistona, mutta kauden 2026–2029 ehkäisevän työn tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu hyvinvointisuunnitelmassa arjen turvallisuuden teeman alla ikäryhmittäin.

Jämsän kaupungin strategia on päivitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.11.2025 (§ 53). Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029 toteuttaa osaltaan strategian “Hyvinvoiva ja turvallinen kaupunki” -kärkitavoitetta.

Suunnitelman valmistelu on perustunut indikaattoritietoon, asiantuntijatietoon, kuntalaisilta ja järjestöiltä saatuun kokemustietoon sekä laajaan poikkihallinnolliseen yhteistyöhön. Valmisteluprosessin aikana on tehty yhteistyötä myös kaupungin vaikuttamistoimielinten (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) kanssa.

Suunnitelman valmistelua on yhteensovitettu Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointisuunnitelman kanssa yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi sekä kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhdyspintatyön tukemiseksi. Suunnitelman painopistealueet ovat Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellisen hyvinvoinnin edistämistyön kärkiä mukaillen *liikunnallinen elämäntapa, mielen hyvinvointi ja osallisuus sekä arjen turvallisuus* ja myös eri ikäryhmiä koskevat tavoitteet ovat alueellisen suunnitelmaluonnoksen kanssa osin yhteneväiset. Tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet on kuitenkin määritelty paikallisten tarpeiden ja resurssien pohjalta.

Hyvinvointikertomuksen perusteella Jämsässä voidaan todeta olevan hyvät edellytykset hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen mm. yhteistyörakenteiden, monipuolisten peruspalveluiden sekä aktiivisen järjestö- ja harrastustoiminnan myötä – suhteellisen turvalliseksi ja rauhalliseksi koetussa ympäristössä luonnon lähellä. Keskeiset hyvinvoinnilliset haasteet liittyvät lasten ja nuorten hyvinvoinnin polarisoitumiseen ja syrjäytymisriskiin, työllisyystilanteeseen, väestörakenteen muutokseen ja väestön ikääntymiseen sekä

toimintakyvyn, osallisuuden ja turvallisuuden vahvistamisen tarpeeseen kaikissa ikäryhmissä.

Hyvinvointisuunnitelmassa 2026–2029 lasten, nuorten ja perheiden tavoitteissa korostuvat terveellisten elämäntapojen vahvistaminen, elämänhallinnan ja osallisuuden tukeminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Tavoitteisiin liittyvät kiinteästi myös perheiden varhainen tuki sekä turvallisen kasvuympäristön edistäminen (päihitteettömyys ja väkivallattomuus).

Syrjäytymisriskin vähentäminen on nuorten aikuisten tavoitteissa keskeinen teema, jota ko. ikäryhmän muut tavoitteet osaltaan tukevat. Merkittävä osa nuorten aikuisten syrjäytymisen ehkäisystä tapahtuu kuitenkin jo varhaislapsuudessa ja nuoruudessa. Tämän vuoksi lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen tähtäävillä toimilla on keskeinen merkitys myös nuorten aikuisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. Varhaisissa elämänvaiheissa tehtävät hyvinvointia tukevat ja syrjäytymistä ennaltaehkäisevät toimet luovat samalla perustaa myöhemmälle hyvinvoinnille, työ- ja toimintakyvylle sekä hyvälle ikääntymiselle.

Nuorten aikuisten ja työikäisten tavoitteet korostavat myös hyvinvointia tukevien elämäntapojen vahvistamista, työllistymismahdollisuuksia sekä työ- ja toimintakyvyn vahvistamista.

Ikäihmisten hyvinvoinnin tavoitteissa painottuvat toimintakyvyn vahvistaminen mm. kotona asumisen turvallisuuden varmistamiseksi, liikunnan lisääminen erityisesti vähän liikkuvien ja erityisryhmien keskuudessa sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen yksinäisyyden vähentämiseksi.

Useita tai kaikkia ikäryhmiä koskevien tavoitteiden keskiössä ovat osallisuuden, yhteisöllisyyden, saavutettavien palveluiden ja turvallisen elinympäristön vahvistaminen. Tavoitteilla tuetaan yhdistystoiminnan edellytyksiä, kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, asunnottomuuden vähentämistä sekä henkisen kriisinkestävyiden vahvistamista.

Hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen selvittää asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 32 §, sivistyslautakunnan tehtävät

Sivistyslautakunta hyväksyy osaltaan Jämsän kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2021–2025 ja -suunnitelman vuosille 2026–2029.

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle, että se hyväksyy asiakirjan noudatettavaksi strategisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiakirjana.

Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan täydentämään dokumenttia pelastuslaitoksen tietojen osalta ennen kaupunginhallituksen käsittelyä sekä tekemään teknisluonteisia muutoksia.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
3	Jämsän kaupungin laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2021-2025 ja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029
4	Ehkäisevän työn suunnitelma
5	Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma
6	Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma
7	Lukion opiskeluhoitosuunnitelma

8**Valtuustoaloite 20.4.2026 / Lasten ja nuorten kännykän ja sosiaalisen median käytön rajaaminen harrastus-, joukkue- ja seuratoiminnassa Jämsän vapaa-aikapalveluissa**

Sivla 16.06.2026
427/00.01.02/2026

Valmistelu: kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkinen, p. 044 705 8321, vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki, p. 040 571 6556, hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen, p. 050 384 8523

Kokoomuksen valtuustoryhmä (Lotta Ahola, Jukka Järvinen, Antti Manninen, Heikki Paavisto) on jättänyt kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.4.2026 valtuustoaloitteen "Lasten ja nuorten kännykän ja sosiaalisen median käytön rajaaminen harrastus-, joukkue- ja seuratoiminnassa Jämsän vapaa-aikapalveluissa ". Aloitteen on lisäksi allekirjoittanut 10 muuta valtuutettua.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että "Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Opetushallitus ovat laatineet uudet kansalliset suositukset lasten ja nuorten älylaitteiden ja digitaalisten sisältöjen käytöstä. Suositusten tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, keskittymiskykyä ja sosiaalisia suhteita tukevia käytäntöjä. [...] Uusi lainsäädäntö lisäksi rajoittaa älypuhelimien käyttöä kouluissa ja puhelimet on pidettävä poissa vähintään opetuksen ajan. [...] Koulujen lisäksi harrastustoiminta on toinen merkittävä kasvuympäristö, jossa lapset viettävät ison osan ajastaan." Aloitteessa tuodaan esiin älypuhelimien ja sosiaalisen median käytön vaarat ja haitat esimerkkinä käyttö yhä enenevässä määrin kiusaamiseen, luvattomaan kuvaamiseen ja kuvien levittämiseen.

Aloitteessa esitetään, että Jämsän kaupunki (vapaa-aikapalvelut) laatii ja ottaa käyttöön suositukset kännykän ja sosiaalisen median käytöstä lasten ja nuorten harrastus-, joukkue- ja seuratoiminnassa, noudattaen THL:n ja OPH:n uusimpia kansallisia linjauksia. Suositukset tulee laatia yhdessä seuratoimijoiden kanssa siten, että niihin voidaan sitoutua kaikilla tasoilla.

Suomen Olympiakomitea ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat 20.4.2026 julkaisseet digisuositukset lasten urheilu- ja liikuntaharrastuksiin. Suositukset pohjautuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n ja Opetushallituksen alkuvuodesta 2026 julkaisemiin digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön kansallisiin suosituksiin 0–13 -vuotiaille.

Lasten ja nuorten urheilu- ja liikuntaharrastusten digisuositusten mukaisesti "lasten tasapainoiseen elämään kuuluu riittävästi liikettä ja vain rajatusti ruutua. Liikunta- ja urheiluharrastukset tarjoavat erinomaisen

tauon digilaitteista ja lisäävät samalla päivittäisen liikunnan määrää. Urheilun digisuositukset tukevat harrastamisen yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta sekä ehkäisevät somekiusaamista. Suositukset on tarkoitettu seurojen toiminnan tueksi ja koskevat harrastajia 13 ikävuoteen asti.”

Suositukset tiivistetysti:

- “Harrastukset ovat ruudutonta aikaa. Digilaitteet pidetään harjoituksissa ja kilpailuissa poissa näkyvistä, poikkeuksena turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät perustelut.
- Harrastukseen liittyville matkoille ja vapaahetkille kehitetään yhteistä tekemistä ja vuorovaikutusta ilman digilaitteita.
- Harrastukseen liittyvä viestintä viestisovelluksissa ja somessa tapahtuu huoltajien kautta.
- Sovitaan pelisäännöt, jotka käydään läpi lasten ja huoltajien kanssa.

Suosituksilla halutaan vahvistaa seurojen tärkeää merkitystä ja niiden tekemää hyvää työtä yhteisöllisyyden tarjoajana sekä vastapainona digilaitteiden täyttämälle vapaa-ajalle. Seurat voivat tarkentaa ja konkretisoida suosituksia yhteisten pelisääntökeskusteluiden avulla.”

Jämsän sivistyslautakunta on kokouksessaan (18.6.2025 / § 79) hyväksynyt perusopetuksen järjestyssääntömuutokset liittyen puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttörajoituksiin. Kokouksessa hyväksytyjen toimintaohjeiden mukaisesti puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttörajoitukset ovat jo voimassa myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa, koulujen kerhotoiminnassa sekä nuorisolain mukaisessa harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoiminnassa. Ko. toimintaan osallistuvat säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa repussa toiminnan aikana ja puhelinta saa käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla. Tästä poikkeuksina ovat puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö:

- Toimintaa ohjaavan henkilön luvalla tapahtuva toiminnan luonteesta johtuva käyttö
- Henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä
- Jos toimintaan osallistuvalla on kiireellinen tarve olla toiminnan aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi
- Toimintaan osallistuvalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon

Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman toimintaa ohjaavan henkilön ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden

julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Sivistystoimialan uusittujen avustusperiaatteiden (Sivistyslautakunta 23.4.2026 / § 52) mukaisesti sivistystoimialan avustuksia myönnettäessä arvioidaan myös hakijatahojen syrjinnän, häirinnän, kiusaamisen ja epäasiallisen käyttäytymisen ehkäisemistä avustettavassa toiminnassa. Tämä periaate osaltaan ohjaa avustusten hakijoita (esim. nuorisotoimintaa järjestävät yhdistykset) myös vastuulliseen mobiililaitteiden ja sosiaalisen median käytön ohjeistamiseen.

Aloitteessa esitetään, että suositukset tulee laatia yhdessä seuratoimijoiden kanssa siten, että niihin voidaan sitoutua kaikilla tasoilla.

Jämsän vapaa-aikapalvelut järjestää syksyllä 2026 yhdistysten yhteistyöllän, jossa esitellään aiemmin mainitut lapsia ja nuoria koskevat digisuositukset ja käydään keskustelu, ovatko ne otettavissa Jämsässä käyttöön sellaisenaan liikunta- ja urheiluseuratoiminnassa ja soveltaen myös muussa lasten ja nuorten vapaa-ajan harrastustoiminnassa. Tämän jälkeen on mahdollista arvioida tarkemmin johtopäätöksiä suositusten osalta.

Kiitämme aloitteentekijöitä tärkeäksi kokemansa asian nostamisesta esiin ja tahtotilasta toimia lasten ja nuorten eduksi.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 31 lautakuntien ja johtokuntien yleinen toimivalta.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää sitä kaupunginhallitukselle ja -edelleen valtuustolle hyväksymistä varten.

Päätös

Oheisaineisto

Otsikko

Valtuustoaloite 20.4.2026 /Lasten ja nuorten kännykän ja sosiaalisen median käytön rajaaminen harrastus- joukkue- ja seuratoiminnassa Jämsän vapaa-aikapalveluissa

9**Sivistystoimi / talouden toteuma 1-5/2026 ja tarkennukset osavuosikatsaukseen 1-4/2026**

Sivla 16.06.2026
192/02.02.02/2026

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen p. 0400 542 062,
talousasiantuntija Seija Ruusu p. 040 655 4887

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 12.06.2023 § 173 käsitellessään talouden tasapainottamisohjelman käynnistämistä päättänyt, että talouden tilannetta seurataan kaupunginhallituksessa, lautakunnissa ja toimialojen sekä tulosalueiden johtoryhmissä.

Toimialatasoinen kuukausiraportti 1-4/2026 on tulostettu 1.6.2026. Toimintatuotot siinä ovat 1 808 000 € (57 %). Toimintatuotoissa näkyy avustusten jaksottaminen vuodelta 2025. Toimintakulut 13 977 000 € (33 %). Toimintakatteeksi muodostuu 12 169 000 € (31 %). Tasaisella kertymällä toteumaprosentti olisi 33,32 %.

Osavuosikatsauksen 1-4/2026 tunnusluvut ovat tarkentuneet aiemmin raportoidusta. Liitteenä on päivitetty kokonaisuus, joka sisältää korjatut luvut.

Toimialatasoinen kuukausiraportti 1-5/2026 on tulostettu 10.06.2026. Toimintatuotot siinä ovat 2 120 000 € (67 %). Toimintatuotoissa näkyy avustusten jaksottaminen vuodelta 2025. Toimintakulut 17 067 000 € (41 %). Toimintakatteeksi muodostuu 14 948 000 € (38 %). Tasaisella kertymällä toteumaprosentti olisi 41,65 %. Raportin luvut perustuvat 10.6. tilanteeseen, ja ne saattavat vielä täydentyä viiveellä seuraavaan katsaukseen. Henkilöstöä koskeva osuus (henkilötyövuositoteuma, terveysperusteispoissaolot) toukokuun kuukausiraportilla ei ole vielä tässä vaiheessa kuuakutta täydentynyt uusilla tiedoilla.

Ennuste vuoden lopun tilanteesta:

Kuukausiraportin ennustesarake on laskennallinen, ja luvut muodostuvat siten, että alkuvuosi (1–5) on toteuman mukainen ja loppuvuosi tulee painotetusta talousarviosta. Painotettu talousarvio tarkoittaa sitä, että talousarviovuoden luvut on jaettu kuukausille edellisen vuoden toteuman suhteessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 31 §, kohta 4 : Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yhteinen toimivalta; valvonta ja raportointi

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi talouden toteuma 1-4/2026 ja 1-5/2026 sekä päivitettyt tunnusluvut osavuosikatsauksen osalta.

Päätös

Oheisaineisto

Otsikko

Sivistystoimiala toteuma 1-4/ 2026 kauphall 01062026

Kuukausiraportti 1-4 2026/ Sivistystoimi

Kuukausiraportti 1-5 2026/sivistystoimi

10**Jämsän perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset**

Sivla 16.06.2026
455/12.00.01/2026

Valmistelija

Jämsän esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelman uudistamistyötä valmistelevan työryhmän puheenjohtaja, perusopetuksen rehtori Antti Manninen, p. 0407550178, antti.manninen@jamsa.fi

Lainsäädäntö ja normiohjaus

Opetushallitus on antanut vuosina 2025–2026 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin useita opetuksen järjestäjiä velvoittavia muutosmääräyksiä. Muutokset koskevat erityisesti opetuksen järjestämistä, oppimisen tukea, oppiainekohtaisia tarkennuksia sekä toimintakulttuurin kehittämistä.

Määräysten mukaan opetuksen järjestäjän tulee päivittää paikallinen opetussuunnitelma vastaamaan valtakunnallisia perusteita. Muutokset tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026 alkaen.

Muutosten keskeinen sisältö

Jämsässä opetussuunnitelman päivityksiä on valmisteltu opetussuunnitelman ohjausryhmässä (15.2. ja 16.4.2026) sekä eri opettajatyöryhmissä keväällä 2026.

Paikalliset muutokset koskevat seuraavia kokonaisuuksia:

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus sekä kieli- ja kulttuuritietoisuus: kielitietoinen opetus, monikielisyyden tukeminen sekä oppimäärän valintaprosessin täsmentäminen.

Perusopetukseen valmistava opetus: opetussuunnitelman päivittäminen valtakunnallisten määräysten mukaiseksi.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen: liikunnalliset käytänteet osaksi koulupäivän rakennetta ja toimintakulttuuria, oppilaiden osallistaminen sekä toiminnan systemaattinen seuranta.

Oppimisen tuen tarkennukset: pienryhmäopetus, moniammatillinen arviointi sekä varhennetun oppivelvollisuuden käytäntöjen täsmentäminen.

Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma: yhtenäinen toimintamalli oppilaiden epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi, jossa määritellään kasvatukselliset keinot, kurinpitomenettelyt ja turvallisuustoimenpiteet sekä niiden käyttöä ohjaavat periaatteet, menettelytavat ja yhteistyö huoltajien sekä viranomaisten kanssa. Suunnitelman tavoitteena on varmistaa oppilaiden yhdenvertainen kohtelu, koulun työrauha ja turvallinen opiskeluympäristö.

Perusopetuksen rehtori Antti Manninen selvittää asiaa kokouksessa. Johtava rehtori Soile Kukkonen on kokouksessa läsnä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Jämsän kaupungin hallintosäännön 32 §:n, kohta 1 mukaisesti sivistyslautakunta päättää kuntakohtaiset opetus- ja kasvatussuunnitelmat sekä niiden periaatteet.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta

1. merkitsee tiedoksi Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteisiin tekemät muutokset, jotka eivät edellytä paikallisia tarkennuksia,
2. päättää hyväksyä liitteiden mukaiset opetussuunnitelman paikalliset muutokset ja täydennykset,
3. päättää hyväksyä liitteiden mukaiset kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman perusopetuksessa,
4. päättää, että muutokset otetaan käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Oheisaineisto

Otsikko

OPS Perusopetus / Paikalliset tarkennukset lukuun 10.5 S2 monikielisyys
OPS perusopetus / 4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen /
paikallinen tarkennus
OPS perusopetus / muutosesitykset kevät 2026 oppimisen tuki

Otsikko

OPS perusopetus / Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelma

OPS Perusopetus / Liite 1. Koulukohtaiset tarkennukset -lomakepohja Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttäminen

OPS perusopetus / opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutosmerkinnät

11**Perusopetus / mobiililaitteiden käyttökyselyn tulokset**

Sivla 16.06.2026
567/00.01.03/2026

Valmistelija perusopetuksen rehtori Paula Huuska p. 044 4506122
paula.huuska@jamsa.fi

Lainsäädäntö

Sivistyslautakunnan kokouksessa 18.6.2025 on hyväksytty § 79 (Järjestyssäännöt/ perusopetus sekä toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen -mallin mukaiseen toimintaan 1.8.2025 alkaen) perusopetuksen järjestyssäännöistä 1.8.2025 alkaen. Päätökseen on kirjattu, että järjestyssääntöjen ja toimintaohjeiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan lukuvuoden aikana, viimeistään kuitenkin kevätlukukauden päätteeksi.

Järjestyssääntöjen uudistuksen taustalla on ollut perusopetuslain muutos 29.4.2025 (PoL 29 §, 4 mom) koskien puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki tuli voimaan 1.8.2025.

Muutoksen keskeinen sisältö ja arviointi

Perusopetuslain muutos mahdollisti digitaalisten laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen myös muuna kouluaikana. Perusopetuslain 29 §:n puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvän sääntelyn tarkoituksena on luoda perusopetukseen työrauhaa, edistää oppimista ja oppimiseen keskittymistä, rajoittaa puhelimen oppimista häiritsevää käyttöä, edistää liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä mahdollistaa puhelimen käyttö oppimisessa ja terveydellisistä syistä.

Jämsän kaupungin perusopetuksen järjestyssääntö 7. Digitaalisten laitteiden käyttö (1.8.2025 alkaen):

- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka perusopetuslain 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.
- Puhelimen käyttö on sallittua siirtymien aikana ulkona ja 7.-9.-luokkien välitunnilla ulkona.

- Ruokailussa, juhlissa, muissa tilaisuuksissa tai vierailukohteissa puhelimen käyttö on kielletty.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppitunnin aikana oppilaan lukollisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppilaan omassa lukollisessa kaapissa tai oppilaan repussa välitunnin, ruokailun ja sisällä tapahtuvien siirtymien aikana. Poikkeuksena ulkona tapahtuvat siirtymät kaikkien oppilaiden osalta ja 7.-9.-luokkien välitunnit ulkona.
- Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään äänettömässä ja häiriöttömässä tilassa.
- Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa käyttää rehtorin tai opettajan luvalla, jos oppilaalla on kiireellinen tarve olla oppitunnin aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- Oppilaalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- Puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman opettajan ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Samassa yhteydessä sivistyslautakunta päätti, että aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja koulujen kerhotoiminnassa sekä nuorisolain mukaisessa harrastamisen Suomen mallin nuorten harrastustoiminnassa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan. Rajoitetaan siten, että toimintaan osallistuvat säilyttävät puhelimet ja muut mobiililaitteet häiriöttömässä tilassa esimerkiksi omassa repussa toiminnan aikana ja puhelinta saa käyttää vain toimintaa ohjaavan henkilön luvalla. Tästä poikkeuksina ovat puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö:

- toimintaa ohjaavan henkilön luvalla tapahtuva toiminnan luonteesta johtuva käyttö
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai apuvälineenä
- jos toimintaan osallistuvalla on kiireellinen tarve olla toiminnan aikana yhteydessä huoltajaan esimerkiksi sairastumisen vuoksi.
- toimintaan osallistuvalla on aina oikeus soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.
- puhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen ilman toimintaa ohjaavan henkilön ja kuvattavan henkilön lupaa. Toisia henkilöitä koskevien kuvien ja videoiden julkaisu internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa on kielletty ilman asianomaisen henkilön lupaa.

Jämsän kaupungin perusopetuksessa on mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana seurattu ja arvioitu lukuvuoden aikana henkilöstökokouksissa.

5.-20.5.2026 on perusopetuksen oppilailla, huoltajilla ja opetus- sekä ohjaushenkilöstöllä ollut mahdollisuus osallistua järjestyssäännön kohdan 7. arviointiin. Arviointi on suoritettu sähköisellä kyselyllä ja siitä on tiedotettu Wilma-järjestelmässä. Kyselyssä on selvitetty oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan näkemyksiä puhelimien koulupäivän aikaisesta käytön rajaamisesta ja rajaamisen vaikutuksista koulurauhaan sekä hyvinvointiin. Vuosiluokkien 7-9 oppilailta, huoltajilta ja koulujen henkilökunnilta selvitettiin myös sääntöjen toimivuutta koulujen arjessa.

Kyselyyn vastanneista vuosiluokkien 1-6 oppilaista 74% koki nykyisen linjauksen digitaalisten laitteiden käytön rajoittamisesta oppituntien aikana hyvänä. Saman viiteryhmän huoltajista 82% koki rajoitukset toimivina ja opetus- sekä ohjaushenkilöstössä vallitsi 100% tyytyväisyys digitaalisten laitteiden rajaamisesta oppituntien aikana. Vl. 1-6 oppilaista 87% koki digitaalisten laitteiden käyttöön liittyvät säännöt selkeiksi ja toimiviksi. Opetus- ja ohjaushenkilöstössä vallitsi 100% tyytyväisyys sääntöjen selkeyteen. Saman viitettyhmän huoltajista 66% koki säännöt selkeiksi ja toimiviksi.

Kyselyyn vastanneista vuosiluokkien 7-9 oppilaista 64% koki nykyisen linjauksen digitaalisten laitteiden käytön rajaamisesta oppituntien aikana hyvänä. Saman viiteryhmän huoltajista 79% koki oppituntien aikaiset rajoitukset hyvänä ja opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 88%. Vuosiluokkien 7-9 oppilailla on nykyisen järjestyssäännön mukaisesti mahdollisuus käyttää digitaalisia laitteita välitunneilla ulkona. 73% kyselyyn vastanneista vl. 7-9 oppilaista ja 59% kyselyyn vastanneista opetus- sekä ohjaushenkilöstöstä haluaa sallia jatkossakin digitaalisten laitteiden käytön ulkona välitunneilla.

Järjestyssäännössä linjataan, että puhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana oppilaan lukolisessa kaapissa tai puhelinparkissa. Alakouluikäisten mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla myös oppilaan oma reppu. Kyselyyn vastanneista vl. 1-6 opetus- ja ohjaushenkilöstä 90% ja vl. 7-9 opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 73% koki ohjeen toimivan hyvin tai melko hyvin. Vl. 7-9 oppilaista 57% ja huoltajista 55% koki ohjeen toimivan hyvin tai melko hyvin.

Kyselyyn vastanneista vl. 7-9 oppilaista 87% ja huoltajista 89% tuntee säännöt hyvin tai melko hyvin. Kyselyyn vastanneista opetus- ja ohjaushenkilöstöstä 80% on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että järjestyssäännöt ovat selkeät ja johdonmukaiset.

Kyselyn koontina voidaan todeta, että koulu yhteisön yhtenäiset säännöt helpottavat valvontaa ja luovat selkeän käsityksen odotuksista oppilaille. Erityisesti vl. 7-9 toivotaan yhteistä toimintakulttuuria järjestyssääntöjen noudattamiseen ja kasvatustyöhön. Tämä edellyttää koulujen sisällä ja koulujen kesken yhteistä keskustelua ja linjauksia kasvatustyön tueksi. Digitaalisten laitteiden käytöstä koulupäivän aikana on kyselyn perusteella tiedotettu selkeästi ja riittävästi.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö: 31 §, kohta 7: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta. Lautakunta päättää toimialan käyttö- ja järjestyssäännöistä

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää, että

- mobiililaitteiden kyselyn tulokset eivät anna aiheutta tehdä muutoksia Jämsän kaupungin perusopetuksen järjestyssääntöihin digilaitteiden käytön osalta.
- toimintaohjeet aamu- ja iltapäivätoimintaan, koulujen kerhotoimintaan ja harrastamisen Suomen mallin mukaiseen toimintaan pidetään voimassa.
- mobiililaitteiden käyttöä arvioidaan lv. 2026-2027 aikana ja tulokset saatetaan sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

-esihenkilöt huolehtivat, että järjestyssäännöt ja toimintaohjeet käydään läpi oppilaiden, toimintaan osallistuvien, kotien ja henkilöstön kanssa.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
8	Mobiililaitteet koulussa/kyselyn tulokset

12**Perusopetus / teknisen työn opetustilojen vuokraus (yksityishenkilöt)**

Sivla 16.06.2026
568/10.03.02.01/2026

Valmistelija

Jämsän kaupungin perusopetuksen rehtori Paula Huuska, p. 044 4506122,
sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen. p. 0400 542 062

Perusopetuksen koulujen teknisen työn opetustilojen käyttöä koulupäivän ulkopuolella on tarkasteltu liittyen tilojen vuokraamiseen yksityishenkilöille (ns. harrastekäyttö). Asia on noussut esiin Kuoreveden yhtenäiskoulussa alkuvuodesta 2026 rehtorin vaihtumisen yhteydessä.

Jämsän kaupungin perusopetuksessa Jämsänkosken ja Jämsänjoen yhtenäiskoulujen teknisen työn opetustiloissa on vain Jämsän työväenopiston järjestämää ohjattua toimintaa.

Kuoreveden koulun teknisen työn opetustiloissa on kokoontunut harrastetoiminnan luonteinen yksityishenkilöistä koostuva puu- ja metallipiiri 25 vuoden ajan. Toimijat ovat nyt vedonneet sivistyslautakuntaan, että toiminta voisi jatkua edelleen vapaamuotoisena kuitenkin niin, että se tapahtuisi Hallin Seutu ry:n nimissä ja valvonnassa.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 §, kohta 32 asiakirjat, jotka pitävät sisällään tietoja osallistumisesta yhdistystoimintaan tai vapaa-ajan harrastuksista ovat salassa pidettäviä.

Kirjemä ja liiteaineisto ovat nähtävillä lautakunnalle kokousmateriaalissa.

Kirjelmä on sellaisenaan alla ilman yksilöintitietoja:

Taustaa

Arvoisat sivistystoimen päättäjät, tämän tiedoksianto on tarkoitettu päätöksenteon tueksi ja luotettavan tiedon välittämiseksi toiminnastamme.

Hallinportin Ilmailumuseo toimii Lentotekniikan kilta ry:n alaisuudessa ja ylläpitää sekä esittelee suomalaista sotilasilmailuperinnettä. Museo on perustettu Kauhavalla vuonna 1962, ja vapaaehtoistoiminta Hallissa on jatkunut noin 54 vuoden ajan. Museon kokoelmiin kuuluu useita merkittäviä sota- ja ilmailuhistoriallisia lentokoneita, joista osa on yli sadan vuoden ikäisiä ja ainoita laatuaan maailmassa.

Museotoiminnan ovat mahdollistaneet Hallin varuskunnassa sekä Valmetin lentokonetehtaalla ja myöhemmin Patria Oyj:ssä työskennelleet henkilöt. He ovat toimineet muun muassa lentokoneiden suunnittelu-, uudisvalmistus-, koelento-, huolto- ja korjaustoiminnassa sekä erilaisissa johtotehtävissä.

Museolla ei ole käytössään omaa lämmintä työtilaa lentokoneiden laitteisiin liittyviin huolto-, entisöinti- ja konservointitöihin. Lisäksi paloturvallisuus määräykset rajoittavat merkittävästi työskentelyä museon tiloissa. Hallin yläasteen teknisten töiden tilojen ja työstökoneiden käyttömahdollisuus on ollut ratkaisevan tärkeä harrastajille sekä erityisesti museotoiminnan jatkuvuudelle.

Olemme vuosien ajan tiedustelleet koulun siistijöiltä, heidän kokemuksiaan tilojen siisteydestä siivoamisemme jälkeen. Palaute on ollut erittäin myönteistä. Koululle tuleva, siistijöiden tilaama joulukuusi on pintakäsittelyä vaille valmis.

Hallin seudun vähäinen ja ikääntyvä väestöpohja eivät käytännössä mahdollista kansalaisopistotoiminnan järjestämistä nykyisten osallistujavaatimusten puitteissa. Kyseinen toimintamalli on syntynyt vuosikymmeniä sitten, erilaisessa yhteiskunnan tilanteessa (ikäluokkien koko ja asennemuutosten muutos). Nykyiset rajoitukset uhkaavat lopettaa harrastetoiminnan kokonaan ja muodostavat samalla vakavan uhan ilmailumuseon toiminnan jatkuvuudelle. Harrastetoiminta ei kilpaile muiden toimijoiden kanssa, vaan täydentää asukkaille tärkeää palvelutarjontaa.

Jämsän kaupunki on tunnistanut vapaaehtoisen kulttuuriryhmän merkityksen muun muassa tukemalla koululaisten kesätyöllistämistä sekä myöntämällä museolle kulttuurin edistämispalkinnon. Harrastetoiminta edistää Hallin alueen asukkaiden viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Osallistuminen tukee ikääntyvän väestön henkistä vireyttä ja toimintakykyä sekä auttaa ylläpitämään omatoimisuutta mahdollisimman pitkään.

Tapaturmavakuutukseen liittyviä käytäntöjä selvitetään. Yhtenä vaihtoehtona on, että jokainen osallistuja allekirjoittaa erikseen laaditun ryhmäsitoumuksen, jolla koulu vapautetaan tapaturmatilanteessa syntyvistä korvausvastuista. Asiakirja toimitettaisiin rehtorille, sekä sivistystoimen nimeämälle henkilölle.

Pyyntö

Hallin Seutu ry on ilmoittanut olevansa valmis edistämään puu- ja metallipiirin toiminnan säilyttämistä kiireellisenä hankkeena.

Lentotekniikan kilta ry on yhteistyössä Hallinportin Ilmailumuseon kanssa

toimittanut asiasta puoltokirjelmän Hallin Seutu ry:n puheenjohtajalle. Edellä esitetyin perustein pyydämme kohteliaasti, että löytäisitte myönteisen päätöksen harrastepiirin toiminnan jatkumisen puolesta. Toivomme, että päätöksen teossa huomioitaisiin erityisesti seuraavat näkökohdat:

1. Museon kulttuurinen merkitys paikkakunnan julkikuvalle ja identiteetille.
2. Harrastetoiminnan mahdollisuuden merkitys alueen asukkaille ja yhteisöllisyydelle.
3. Kädentaitojen säilyttämisen tärkeyttä korostetaan juhlapuheissa, mutta käytännössä hallinnolliset määräykset ja joskus muut syyt vaikeuttavat tyhjien tilojen käyttöä.
4. Talkooperaatteella toimien, voimme auttaa paikallisia ikä- ja liikuntarajoitteisia ihmisiä pienissä kodin korjaustarpeissa (rollaattorin pienet huollot ja korjaukset).
5. Parinkymmenen vuoden ajan huolsimme ja korjasimme teknisten töiden tilojen laitteita, usein kulloisenkin opettajan pyynnöstä. Yhdellä neljän vuoden jaksolla, tekemillämme korjaustoimilla säästimme käyttömenoissa yli 9 000 euroa.
6. Harrastepiiristä ei aiheutuisi kaupungille lisäkustannuksia, sillä olemme valmiita maksamaan toiminnastamme syntyvät kulut (esim. sähkö jne.). Aikaisempina vuosina harrastepiirin kausimaksut nousivat monen harrastajan kipurajalle, minkä vuoksi muutama osallistujista lopetti käynnit.
7. Tärkeää: harrastepiirin jatkuvuus saattaa ratkaista museon olemassaolon. Käyttömenojen pienentämiseksi, voimme osallistua TN-tilojen käsityökalujen talkoomuotoiseen korjaustoimintaan (työkalujen teroitus jne.). T

Toivomme, että nykyinen harrastetoiminta voisi jatkua Hallin yläasteen teknisten töiden tiloissa Hallin Seutu ry:n nimissä ja valvonnassa. Puu- ja metallipiiri ei tarvitse toimintaansa ulkopuolisia palkattuja henkilöitä. Vastuuhenkilöllä on laaja alaista teknistä osaamista sekä pedagogista koulutusta työuriensa ajalta. He vastaavat jo nykyisellään toiminnan turvallisuudesta ja tilojen asianmukaisesta käytöstä. Nykyinen toimintamuoto on jatkunut ilman ainuttakaan tapaturmaa yli 25 vuoden ajan. Hyvä tulos selittyy työelämästä siirtyneisiin ilmailualan käytäntöihin, joissa järjestys, vastuullisuus ja turvallisuuskulttuuri korostuvat.

Kunnioitavasti
Puu- ja metallipiiri

Kirjelmässä on nostettu esiin monia tärkeitä näköhtia, joista itsessään näkemys on yhteneväinen mm. museon ja toiminnan kulttuurinen

merkitys, harrastetoiminnan merkitys hyvinvoinnille ja yhteisöllisyydelle, kädentaitojen säilyttäminen, talkooperiaateella toimiminen, tilojen tehokas ja monipuolinen käyttö.

Näkemysero syntyy hallinnollisten määräysten soveltamisesta ja vastuukysymyksistä .

Teknisen työn opetustilojen vuokraus yksityishenkilöille on osoittautunut ongelmalliseksi johtuen työturvallisuusmääräyksistä ja koneiden ja laitteiden käyttöön liittyvistä vastuukysymyksistä. Yksityishenkilöiden tai yksityishenkilöistä muodostuneen ryhmän vuokratessa teknisen työn tiloja, on koneiden ja laitteiden käyttö- ja turvallisuusperehdytys opetuksen järjestäjän vastuulla. Mikäli koneita ja laitteita käyttävät muutkin kuin tilavaraaja, on koneiden ja laitteiden perehdytys haastavaa. Tilavaraukset ovat koulupäivien ulkopuolisina aikoina eikä teknisen työn opettajaa voida velvoittaa valvomaan tai perehdyttämään tilan käyttäjiä toistuvasti.

Mikäli teknisen työn opetustilassa on iltakäytön aikana ilmennyt laitevika, on tilavaraaja velvollinen ilmoittamaan laiteviasta viipymättä teknisen työn opettajalle, koulun rehtorille ja kiinteistöhoitajalla. Tämän lisäksi epäkuntoinen laite on merkittävä, jotta vältetään tilanteelta, jossa koulun toimijat ottavat epäkuntoisen laitteen käyttöön tietämättään. Koneita ja laitteita käytettäessä on varmistettava käyttäjien osaaminen ja perehdytys.

Teknisen työn opetustilan iltakäyttäjien vastuulla on huolehtia, että koulun tiloissa ei säilytetä tai käytetä liuottimia ilman asianmukaista tehostettua ilmanvaihtoa. Perusopetuksen käytössä on ainoastaan vesiohenteisia maaleja ja niiden säilytys on tehostetun ilmanvaihdon tilassa.

Teknisen työn opetustilan luonteesta johtuen toiminnan järjestämisessä viestintään ja yhteydenpitoon on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valtioneuvoston julkaisussa Oppilaitosrakennusten turvallisuus (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2015:2) todetaan seuraavaa: ”Teknisen työn opetustiloissa korostuvat kone- ja laiteturvallisuus sekä sähkö- ja tulityöturvallisuus. Työskentelyssä käytettävien palavien nesteiden ja kaasun sekä työskentelyssä syntyvän pölyn vuoksi on kiinnitettävä erityistä huomiota palavan materiaalin varastointiin. Teknisen työn opetustilat rakennetaan omiksi poistumisalueiksi.” Metall- ja puupiirin toimijoita on useiden vuosien ajan kehoitettu vähentämään koulussa varastoimaansa materiaalia.

Koulun rehtori on vastuussa teknisen työn opetustilan laitteiden toimivuudesta ja säädösten mukaisuudesta. Opetuksen järjestäjän vastuulla on huolehtia koneiden ja laitteiden kunnossapidosta sekä huollosta.

Koulun teknisen työn opetustilaa käyttävät opettajat ja ohjaajat on koulutettu laitteisiin sekä perehdytetty tilan ja koneiden sekä laitteiden turvalliseen käyttöön. Opetuksen järjestäjän vastuulla on huolehtia, että teknisen työn tilojen koneita ja laitteita käytetään asianmukaisesti ja turvallisesti. Teknisen työn opetustilojen vuokraaminen yksityishenkilöille ei poista kunnan vastuuta tilojen turvallisuudesta.

Puu- ja metallipiirin toiminta on ollut pitkäkestoista. Toiminta on ollut monesta eri näkökulmasta katsottuna arvokasta eivätkä toiminnan reunaehtoihin liittyvät esitetyt muutokset muuta kaupungin arvostusta toimintaa kohtaan. Muutosten välttämättämyydestä ei ole löydetty yhteistä ratkaisua, joten asiasta päättää sivistyslautakunta.

Keski-Suomessa ainakin Jyväskylässä, Äänekoskella, Muuramessa, Kivijärvellä ja Laukaan Lievestuoreella perusopetuksen koulujen teknisen työn tiloja käyttää iltaisin vain paikallinen työväenopisto tai kansalaisopisto. Näin ollen jokaisella ryhmällä on vastuuopettaja sekä vakuutus ohjatun toiminnan kautta. Osassa kunnista ohjatun toiminnan tuottaja osallistuu ns. juoksevien kulujen (kaasu, sähkö) kattamiseen yhdessä perusopetuksen kanssa. Ohjatun toiminnan järjestäjä vastaa opettajan osaamisen määrittämisestä ja palkkauksesta. Jämsän kaupungin perusopetuksessa Jämsänkosken ja Jämsänjoen yhtenäiskoulujen teknisen työn tiloissa on Jämsän työväenopiston järjestämää ohjattua toimintaa.

Kuoreveden koululla järjestettävä puu- ja metallipiiri voi toimia lukuvuoden 2026-2027 alusta lähtien Jämsän työväenopiston ohjattuna toimintana. Piirin ohjaajasta sovitaan erikseen työväenopiston rehtorin kanssa. Työväenopiston ryhmät ovat kaikkien kuntalaisten saavutettavissa, mistä johtuen toiminta on yhdenvertaista kuntalaisille ja lisää aidosti Hallin alueella tarjolla olevaa harrastustoimintaa mahdollisaen kädentaitojen oppimisen ja ylläpidon. Parhaimmillaan tätä kautta Hallinportin Ilmailumuseolla olisi mahdollista saada uusia vapaaehtoistoimijoita mukaan toimintaan.

Lainsäädäntö

Teknisen työn tilat poikkeavat muista koulutiloista merkittävästi niiden sisältämän laitekannan, työvälineiden sekä työturvallisuusriskien vuoksi. Tästä syystä tilojen käyttöön liittyy erityisiä velvoitteita, jotka perustuvat lainsäädäntöön ja työnantajan sekä viranhaltijan vastuisiin.

Oppilaiden ollessa vielä lapsia ja nuoria eli taidoiltaan vajavaisia, reaktioiltaan arvaamattomia sekä ymmärtämättömiä riskeistä, tulee työskentelyolosuhteiden sekä työvälineiden turvallisuustason olla erityisen korkea.

Perusopetuslain 29§ mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallisuus on osa opetuksen järjestämisen perusvelvoitetta. Kouluyhteisön turvallisuus on lainsäädännössä yhteinen velvoite, jota opetuksen järjestäjän tulee aktiivisesti turvata. Oppitunneilla opettajalla on vastuu turvallisuudesta ja turvallisuuden valvonnasta. Tämä tarkoittaa, että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa valvoa oppilaita on oltava kunnossa. Valvonnan osalta välineiden ja laitteiden tulee näin ollen vastata koulun teknisen työn opetustilalle asetettuja vaatimuksia. Nämä tilan vaatimukset määrittävät oppilaiden edellytyksistä ja opetussuunnitelmasta Henkilökohtaiset edellytykset voivat vaatia yksilöllisiä toimenpiteitä turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi.

Hallituksen esityksessä työturvallisuuslaiksi on todettu lain soveltamisalasta seuraavaa: Lain soveltamisalaan kuuluisi oppilaan ja opiskelijan työ koulutuksen yhteydessä. Tällä tarkoitettaisiin laajasti koulutusmuodosta ja opetuslaitoksesta riippumatta erilaista harjoitustyötä ja työhön rinnastettavaa käytännön opetusta, työssä oppimisjaksoja ja työharjoittelua sekä käytännön työelämään tutustumista ja osallistumista. Nämä voisivat tapahtua joko oppilaitoksessa taikka muussa koulutuksen järjestäjän osoittamassa tai hyväksymässä paikassa. Tarkoituksena on suojella tällaista työhön osallistujaa kaikilta niiltä vaara- ja haittatekijöiltä, joilta laki pyrkii suojelemaan samanlaisessa työssä olevia työ- tai virkasuhteessa olevia henkilöitä, sekä samalla opastaa käyttämään oikeita ja turvallisia työmenetelmiä.

Työturvallisuuslain (738/2002) tavoitteena on mm. turvata ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä sekä ennalta ehkäistä ja torjua työtapaturmia. Laki velvoittaa työnantajaa tarkkailemaan työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta sekä toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyteen.

Työturvallisuuslain (738/2002) 8 §:n mukaan työnantajalla on yleinen huolehtimisvelvoite tarpeellisilla toimilla huolehtia työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työstä. Laki määrittää useita menettelytapoja olosuhteiden ja työympäristön haitta- ja vaaratekijöiden, olosuhteiden (mm. työtilat) tunnistamiseen ja arviointiin (10 §). Laki edellyttää rakenteiden, materiaalien, varusteiden ja laitteiden turvallisuutta ja terveellisyyttä työntekijöille (32 §). Edelleen vain

sellaisten koneiden, välineiden ja laitteiden käyttö on mahdollista, jotka ovat säännösten mukaisia ja kyseiseen työhön ja työolosuhteisiin sopivia ja tarkoituksenmukaisia. Lisäksi laki antaa määräykset laitteiden asennuksesta, suojalaitteista ja merkinnöistä sekä mm. huollosta (41 §)

Työpaikan rakenteiden, materiaalien ja varusteiden sekä laitteiden tulee olla turvallisia ja terveellisiä työntekijöille. (TyöturvL 32 §) Työssä saadaan käyttää vain sellaisia koneita, työvälineitä ja muita laitteita, jotka ovat niitä koskevien säännösten mukaisia sekä kyseiseen työhön ja työolosuhteisiin sopivia ja tarkoituksenmukaisia. Myös niiden oikeasta asennuksesta sekä tarpeellista suojalaitteista ja merkinnöistä on huolehdittava. Koneita, työvälineitä ja muita laitteita on käytettävä, hoidettava, puhdistettava ja huollettava asianmukaisesti. (TyöturvL 41 §)

Työturvallisuuslain soveltamisalan ulkopuolelle jää hallituksen esityksen mukaan tavanomainen harrastustoiminta. [HE 59/2002 | Hallituksen esitys Eduskunnalle työturvallisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi | Hallituksen esitykset | Finlex](#)

Teknisen työn tiloissa työskentely ja erityisesti koneiden käyttö ilman valvontaa muodostaa merkittävän työturvallisuusriskin.

Perusopetuslain 37 §:n mukaan jokaisella koululla tulee olla toiminnasta vastaava rehtori. Sen lisäksi että ko. viranhaltijan velvollisuuksiin kuuluu vastuu turvallisesta oppimisympäristöstä, näihin velvollisuuksiin kuuluu työturvallisuuslain 20 § mukaan työturvallisuudesta huolehtiminen. Työnantajan on huolehdittava siitä, että velvoitteen täyttäminen on tosiasiallisesti mahdollista. Valvontavelvollisuutta ei nykyjärjestelyllä tai ehdotetulla järjestelyllä voida täyttää.

Se, että teknisen työn tiloissa on työturvallisuuslain soveltamisalan ulkopuolella olevaa harrastustoimintaan, ei poista rehtorin vastuuta turvallisesta oppimisympäristö tai työturvallisuudesta.

Vahingonkorvauslaki (412/1974) korostaa julkisyhteisöjen vastuuta vahingosta, joka aiheutuu sen toiminnassa. Vastuu voi syntyä laiminlyönnistä (esim. riittämätön valvonta) tai puutteellisesta turvallisuusjärjestelystä. Mahdollinen tilojen vuokraaminen yksityishenkilöille ei poista kunnan vastuuta tilojen turvallisuudesta. Ehdotettu yksityishenkilöiden antama ryhmäsitoumus on merkityksellinen.

Toiminnan järjestäjä vastaa tilan turvallisuusjärjestelystä. Pelastuslaki (379/2011) korostaa tilojen poistumis- ja paloturvallisuutta. Teknisen työn tiloissa on kohonnut paloriski, johtuen toiminnasta aiheutuvasta pölystä, kipinöistä ja koneista. Työnantajan on huolehdittava työturvallisuudesta

viranhaltijan suojelemiseksi tapaturmilta ja terveydellisiltä vaaroilta niin kuin työturvallisuuslaissa ([738/2002](#)) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 14 §).

Laki kunnallisesta viranhaltijasta 17 § korostaa viranhaltijan velvollisuutta toimia lainmukaisesti ja huolellisesti.

Kaupungin hallintosäännön 41.14 § kohta 11 mukaan perusopetuksen rehtori päättää johtamansa oppilaitoksen tilojen yksittäisvuorot ja luokkatilojen vakiovuorot.

Viranhaltijan vastaa tekemistään tilavuokrauspäätöksistä virkavastuulla. Päätöksenteossa tulee huomioida turvallisuus, yhdenvertaisuus ja toimivallan rajat. Näin ollen rehtori ei voi tehdä päätöstä, joka on ristiriidassa perusopetuslaissa säädetyn oppimisympäristön turvallisuusveloitteen ja työturvallisuuslainsäädännön kanssa. Lisäksi mahdolliset riskit on tuotava esille päätöksenteossa.

Perusopetuslain 4 § kunnan velvollisuus on perusopetuksen järjestäminen. Tämän erityislaissa säädetyn järjestämisvelvollisuuden ensisijaisuus tulee ottaa huomioon toiminnan, tässä tapauksessa tilojen käytön, reunaehdoja määriteltäessä.

Riskien arviointi

Teknisen työn tiloihin liittyy keskeisinä riskeinä koneiden aiheuttamat tapaturmat, terä- ja leikkaustyövälineet, sähkö- ja koneturvallisuus, pöly- ja kemikaalialtistus sekä paloturvallisuus. Teknisen työn tilat eivät ole verrattavissa tavallisiin luokka- tai liikuntatiloihin, eikä niitä voida turvallisesti käyttää ilman selkeitä rajoituksia ja valvontaa.

Teknisen työn tilojen vuokraus yksityishenkilöille sisältää merkittäviä työturvallisuus- ja vastuukysymyksiä. Lainsäädäntö edellyttää, että tilojen käyttö on turvallista ja valvottua, eikä vastuuta voida siirtää pois tilojen omistajalta tai viranhaltijalta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Jämsän kaupungin hallintosäännön 32§ kohdan 11 mukaisesti sivistyslautakunta päättää toimialan alaisten tilojen vakiovuorojen myöntämisen periaatteet sekä mahdolliset maksuvapautusperiaatteet.

Sivistyslautakunta päättää, että Jämsän kaupungin perusopetuksen teknisen työn opetustiloja ei vuokrata yksityishenkilöille ilman valvontaa, perustuen perusopetuslain ja työturvallisuuslain velvoitteisiin.

Vuokraus voidaan sallia ainoastaan kaupungin ylläpitämän työväenopiston ohjattuna toimintana, kun paikalla on nimetty, pätevä opettaja, riskienarviointi on tehty ja vakuutusturva on varmistettu. Koneiden käyttö rajataan vain henkilöille, joilla on riittävä osaaminen ja ohjaus.

Perusopetuksen koulujen teknisen työn tiloihin laaditaan iltakäyttöä (harrastustoimintaa) koskevat ohjeet yhteistyössä Jämsän työväenopiston ja perusopetuksen käsityön kovia materiaaleja/ teknistä työtä opettavien opettajien kanssa.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Tiedoksianto sivistystoimelle 12.5.2026
10	Selvitys puutyöpiirin toiminnasta
11	Puu- ja metallipiirin toimintaohje 3.12.22025

13**Perusopetus / viittomakielen tulkkauspalveluiden hankinta**

Sivla 16.06.2026
467/02.08.00/2026

Valmistelija hankinta- ja turvallisuuspäällikkö Kari Leppänen, p. 0400506811

Sivistystoimi on pyytänyt tarjouksia viittomakielen tulkkauspalvelusta perusopetukseen lukuvuodelle 2026–2027 ja mahdollinen optio lukuvuodelle 2027–2028. Tulkkauksen tarve on lukuvuodelle 2026–2027 on opetussuunnitelman mukaisesti 30 h / vko ja mahdollisena optiovuotena 2027–2028 31 h / vko.

Hankintailmoitus on julkaistu HILMA:ssa (hankintailmoitukset.fi) 15.5.2026, lisäksi hankintailmoitus on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Kilpailutus on toteutettu sähköisessä tarjouspalvelussa, tarjouspyyntöasiakirjat on julkaistu osoitteessa tarjouspalvelu.fi

Hankintamuotona on käytetty avointa menettelyä. Tarjoukset pyydettiin €/h hintana. Hankinta on kansallisen kynnyсарvon ylittävä palvelun hankinta. Hankinnan arvioitu arvo lukuvuonna 2026–2027 on n. 75 000 € ja mahdollisesti käytettävän optiokauden lukuvuosi 2027–2028 kanssa yhteensä n. 150 000 €. Optiovuoden käyttäminen päätetään erikseen.

Koska hankinnan kokonaisarvo (sis. mahd. optiokausi) ylittää 100 000 euroa, hankinnasta päättää sivistyslautakunta (Jämsän kaupungin hankintaohje).

Tarjousaika päättyi 9.6.2026 klo.12.00, määräaikaan mennessä saapui yksi (1) tarjous. Tarjous oli tarjouspyynnön mukainen.

Tarjouksista hyväksytään kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, joka on tilaajan kannalta kokonaishinnaltaan halvin. Tarjousten vertailuperusteeksi on asetettu ainoastaan hinta, koska vähimmäislaatuaso on varmistettu hankinnan kohteena olevalle palvelulle asetettu pätevyysvaatimus.

Julkisuuslain (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 621/1999) 7 §:n 2 mom. mukaan julkista hankintaa koskevat osallistumishakemukset, tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat 1 momentissa tarkoitettuin rajoituksin julkisiksi vasta, kun sopimus on tehty. Päätös on julkinen asian käsittelyn jälkeen.

Hankintasopimuksen allekirjoittaa sivistystoimenjohtaja tai hänen

sijaisekseen määrätty.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

- Hallintosääntö § 31: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta: kohta 2 lautakunta päättää toimialansa hankinnoista talousarvion puitteissa.
- Hankintaohje / toimialajohtajilla hankintavaltuudet alle 100 000 e hankintoihin.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Liitteet

Numero Otsikko

12 Tarjouspyyntö / Viittomakielen tulkkauspalvelun hankinta

13 Sopimusluonnos / Viittomakielen tulkkauspalvelun hankinta

14 Ei-julkinen asiakirja

14**Lukiokoulutus / lukuvuosimaksut EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille**

Sivla 16.06.2026
569/02.05.00/2026

Valmistelija johtava rehtori Soile Kukkonen p. 040 527 64 20

Eduskunta on hyväksynyt lain, jonka mukaan toisen asteen koulutuksen järjestäjien tulee periä lukuvuosimaksu Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolisten maiden kansalaisilta, jotka opiskelevat Suomessa opiskelun perusteella myönnetyllä oleskeluluvalla. Lainsäädäntö astuu voimaan 1.8.2026 alkaen. Lukuvuosimaksut peritään opiskelijoilta, jotka aloittavat opintonsa tämän ajankohdan jälkeen.

Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee ns. kolmansien maiden kansalaisia, joiden oleskelulupa perustuu opiskeluun. Maksuvelvollisuus ei koske esimerkiksi Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen kansalaisia, pysyvän tai jatkuvan oleskeluluvan haltijoita, kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä, vaihto-opiskelijoita eikä oppivelvollisia opiskelijoita. Jos opiskelijan oleskeluluvan peruste muuttuu kesken opintojen opiskelusta esimerkiksi työntekoon, hän vapautuu velvollisuudesta maksaa lukuvuosimaksu lukiokoulutuksessa.

Lukiolain 34a§:n mukaan lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista, vaan koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu maksun piiriin kuuluvilta opiskelijoilta.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta. Toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Lukuvuosimaksun suuruutta määriteltäessä on huomioitava koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kokonaiskustannukset sekä se, että lukuvuosimaksuvelvollisista opiskelijoista ei makseta koulutuksen järjestäjälle valtionosuutta.

Lukuvuosimaksun suuruus lukiokoulutuksessa on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Lukiokoulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa säädetään vuosittain valtioneuvoston asetuksella. Vuonna 2026 keskimääräinen yksikköhinta on 8953,47€. Jos koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on alempi kuin lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään koulutuksen järjestäjän yksikköhinta. Jämsän lukiokoulutuksen yksikköhinta vuonna 2026 on 8497,25€. Opiskelijalta jo perittyä lukuvuosimaksua ei voi korottaa taannehtivasti.

Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta (ns. aineopiskelijat) perittävän maksun määrä on opintopistettä kohden keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30.

Lukuvuosimaksun määrän on oltava opiskelijalle sama koko opintojen ajan, jotta opiskelijat tietävät etukäteen paljonko lukuvuosimaksu tulee seuraavina vuosina olemaan.

Lukuvuosimaksujen määräämistä varten koulutuksen järjestäjällä on oikeus Maahanmuuttoviraston tiettyihin tietoihin, jotka koskevat hakijaa/ opiskelijaa.

Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei ole oikeutettu oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen. Opiskelija, joka maksaa lukuvuosimaksun, ei ole oikeutettu maksuttomaan ruokailuun tai asuntolapaikkaan. Opiskelijalla ei myöskään ole oikeutta maksuttomiin oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin, joilla tarkoitetaan esimerkiksi oppikirjoja, sähköisten oppikirjojen lisenssejä ja muita koulutuksessa tarvittavia tarvikkeita. Lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija on kuitenkin oikeutettu opiskeluhoitoon palveluihin sekä oppimisen ja opiskelun tukeen.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia toimintaperiaatteet, joita koulutuksen järjestäjä soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen ja lukuvuosimaksujen hyvityksiin esimerkiksi tilanteissa, joissa opiskelija keskeyttää opintonsa tai hänen oleskelulupansa peruste muuttuu. Lukuvuosimaksujen perintä sekä mahdolliset maksujen palautukset ja hyvitykset koulutuksen järjestäjän on toteutettava niin, että opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti.

Lukuvuosimaksuja koskevat periaatteet

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia periaatteet lukuvuosimaksujen määräytymiselle, perimiselle sekä mahdollisille palautuksille ja hyvityksille. Lukiokoulutuksen lukuvuosimaksujen osalta esitetään seuraavia periaatteita:

1. Lukuvuosimaksun maksaminen

Opiskelijan oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että lukuvuosimaksu on suoritettu. Lukuvuosimaksun maksaminen on siten edellytys myönteiselle oleskelulupapäätökselle. Lukuvuosimaksu määrätään opiskelijalle, joka on valittu koulutukseen ja vastaanottanut koulutuspaikan. Lukuvuosivelvollinen opiskelija ei voi osallistua opetukseen ja koulutukseen, jos hän ei ole maksanut lukuvuosimaksua.

Lukuvuosimaksu peritään kokonaisuudessaan ennen opintojen alkamista.

Kunta ei voi ottaa vastaan rahaa maasta, johon kohdistuu EU:n talouspakotteita.

2. Opintojen keskeytyminen

Jos opiskelija ei voi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen, voidaan opiskelija katsoa eronneeksi.

Mikäli opiskelija keskeyttää opintonsa lukuvuoden aikana, opiskelija vastaa keskeyttämiskuukauden lukuvuosimaksusta kokonaisuudessaan. Lukuvuosimaksua ei palauteta keskeyttämiskuukauden osalta.

3. Jämsän lukiokoulutuksen lukuvuosimaksu

Muodostuu lukiokoulutuksen yksikkö hinnasta, joka vuonna 2026 on 8497,25€ sekä siihen lisättävistä oppilaitoksen opiskelijalounaasta niinä päivinä, kun opetus toteutetaan oppilaitoksessa opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti, opiskelumateriaaleista, tietokoneesta lukio-opiskelun ajaksi, ylioppilastutkinnon pakollisten kokeiden maksuista. Lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuksi määritellään 10 220€/ lukuvuosi. Maksu peritään kokonaisuudessaan lukuvuosimaksun yhteydessä.

5. Asuminen

Jämsän kaupunki ei järjestä asumista.

6. Terveystarkastus

Ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus lisätään perittävään hintaan.

7. Maksujen palauttaminen ja hyvitykset

Koulutuksen järjestäjä palauttaa jäljellä olevan lukuvuosimaksun tilanteissa, joissa opiskelijan opiskelu keskeytyy perustellusta syystä tai opiskelijan oleskeluluvan peruste muuttuu siten, ettei opiskelija ole enää lukuvuosimaksuvelvollinen.

8. Maksuliikenteen järjestelyt (ml. maksujen palauttaminen ja hyvitykset)

Maksuliikenne huolehditaan konsernipalvelujohtajan ohjeiden mukaisesti huomioiden EU:n talouspakotesäännökset.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Lautakuntien yleinen toimivalta:

Jämsän kaupungin hallintosääntö 31 §, kohta 5 maksuista, taksoista ja hinnoitteluperusteista

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää seuraavasti Jämsän lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuista Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolisille opiskelijoille:

1. Sivistyslautakunta hyväksyy lukuvuosimaksuja koskevat periaatteet.
2. Lukiolain 34a§:n ja seliteosan mukainen lukuvuosimaksun suuruus on 10 220 € / lukuvuosi lukuvuosimaksuvelvollisille opiskelijoille, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen. Ensimmäisenä maahantuloon liittyvä terveystarkastus lisätään perittävään hintaan. Opiskelijalle opintojen alkaessa vahvistettu lukuvuosimaksu on kuitenkin voimassa koko hänen opintojensa ajan.
3. Lukuvuosimaksu ei sisällä opiskelijan asumista.

Päätös

15**Esitys/ pienryhmämuotoisen erityisopetusryhmän perustamisen selvittämisestä ja järjestämisestä kyläkoululle**

Sivla 16.06.2026
556/12.00.01/2026

Valmistelija johtava rehtori Soile Kukkonen, p. 040 527 6420,
sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Koskenpään Kyläyhdistys ry ja Koskenpään vanhempaintoimikunta ovat tehneet esityksen (saapunut 28.5.2026), että kaupunki selvittää ja valmistelee mahdollisuuden perustaa kyläkoululle pienryhmämuotoinen erityisopetusryhmä erityistä tai tehostettua tukea tarvitseville oppilaille. Ryhmän kokoonpano voisi muodostua joustavasti eri vuosiluokkien oppilaista kulloisenkin tarpeen mukaan eikä toimintaa sidottaisi ennalta tiettyihin luokka-asteisiin. Esityksen mukaan toiminta voitaisiin toteuttaa olemassa olevissa koulutiloissa ilman merkittäviä investointeja.

Esityksen tarkoituksena on käynnistää asian valmistelu ja arviointi osana kaupungin palveluverkon sekä erityisopetuksen kehittämistä.

Esityksen mukaan kyläkoululla on olemassa valmiit opetustilat eikä toiminnan käynnistäminen edellytä lisärakentamista tai merkittäviä remontteja. Alueella on oppilaita, joille pienryhmämuotoinen opetus ja rauhallinen oppimisympäristö voisivat olla pedagogisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Pienempi kouluyhteisö voi tukea erityistä tai tehostettua tukea tarvitsevien oppilaiden: oppimisrauhaa, keskittymistä, turvallisuuden tunnetta
koulumotivaatiota, koulunkäynnin jatkuvuutta

Samalla voidaan vähentää pitkiä koulukuljetuksia suuriin kouluyksiköihin

Pedagogina perusteluina tuodaan esiin oppimisympäristön vaikutus koulunkäyntiin mm. Erityistä tai tehostettua tukea tarvitseville oppilaille turvallinen, rauhallinen ja ennakoitavaoppimisympäristö voi olla merkittävä tekijä koulunkäynnin onnistumisessa.

Pienemmässä lähikoulussa oppilas voidaan kohdata yksilöllisemmin, mikä voi tukea: keskittymistä, oppimisrauhaa, sosiaalista turvallisuuden tunnetta, koulumotivaatiota, arjen sujuvuutta.

Pienryhmä kyläkoulussa mahdollistaisi: yksilöllisemmän opetuksen paremman työrauhan, joustavan integraation yleisopetukseen.

turvallisen ja kodinomaisen oppimisympäristön varhaisen tuen toteutumisen tehokkaasti.

Esitystä perustellaan:

- Koulumatkojen vaikutuksesta oppilaan arkeen. Pitkät koulumatkat voivat muodostaa erityistä tai tehostettua tukea tarvitseville oppilaille merkittävän kuormitustekijän osana koulupäivää.

Ennaltaehkäisyllä, jolloin varhaisen tuen ratkaisut voivat pitkällä aikavälillä vähentää myös kaupunginerityispalveluiden kustannuksia.

Alueellisella tarpeella ja perheiden valintojen tukemisella.

- Mahdollisella laajemmalla tarpeella kaupungin alueella, jolloin ryhmää voitaisiin hyödyntää joustavasti kaupungin erityisopetuksen kokonaisuudessa kulloisenkin oppilastarpeen mukaan.

Lisäksi asiassa on tuotu esiin taloudellisia vaikutuksia, joista kuljetuksia on arvioitu tarkemmin. Pienryhmä voisi lisäksi vähentää kuljetuskustannuksia, hyödyntää olemassa olevia koulutiloja, vähentää myöhempien raskaampien tukitoimien tarvetta, tukea varhaisen tuen toteutumista kustannustehokkaasti.

Esityksen tarkoituksena on, että kaupunki selvittää kokonaisvaikutukset sekä pedagogisesta että taloudellisesta näkökulmasta. Esityksen mukaan ryhmän perustaminen: tukisi lähikouluperiaatetta, vahvistaisi kyläkoulun toimintaedellytyksiä, lisäisi alueen vetovoimaa lapsiperheille, tukisi lasten hyvinvointia ja osallisuutta

Samalla ratkaisu voisi vahvistaa kaupungin mahdollisuuksia kehittää monipuolisia ja joustavia opetuksen järjestämisen vaihtoehtoja ilman uusien tilojen rakentamista.

Koskenpään kyläyhdistys on lisäksi lähettänyt 1.6.2026 tarkentavan sähköpostin Koskenpään Kyläyhdistys ry:n ja Koskenpään koulun vanhempaintoimikunnan nimissä. Tarkentavassa sähköpostissa kirjoitetaan, että "Koska uusi lukuvuosi alkaa jo 10.8.2026 alkavalla viikolla, syksyllä järjestettävä yleinen kyläkoulujen keskustelutilaisuus ei käytännössä mahdollista tämän esityksen arviointia ensi lukuvuoden oppilasjärjestelyjen näkökulmasta. Tämän vuoksi pidämme tärkeän, että Koskenpään koulua koskevaa esitystä tarkastellaan erillisenä kokonaisuutena ennen lukuvuoden käynnistymistä."

Esitystä on arvioitu voimassa olevan lainsäädännön, opetussuunnitelman perusteiden ja oppilaan edun näkökulmasta.

Perusopetuslain uudistus (1090/2024) muutti oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisen perusteellisesti. Kolmiportaisesta tuesta luovuttiin.

Tämä tarkoittaa käytännössä, että lainsäädäntö ei enää tunne yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Lähes kaikki termit muuttuivat ja oppimisen tuki rakennetaan nykylainsäädännön myötä aivan uudella tavalla. Lakiin lisättiin uusi 4 a -luku, jossa säädetään konkreettisista tukitoimista. Tuki rakentuu perusopetuslakiin kirjatusta kolmesta keskeisestä kokonaisuudesta: oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt (20b §), ryhmäkohtaiset tukimuodot (20 b §) ja oppilaskohtaiset tukimuodot (20 c §).

Lain keskeisenä periaatteena on, että:

- Oppilaalla on subjektiivinen oikeus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea tarpeensa mukaan.
- Tuki on annettava välittömästi ja ensisijaisesti oppilaan omassa opetusryhmässä.
- Tuki annetaan oikea-aikaisesti ja riittävänä perustuen yksilölliseen tarpeeseen, ei sijaintiin.
- Tuen järjestämisessä ratkaisevaa on oppilaan etu ja konkreettiset tukitoimet.
- Ryhmäkohtainen tuki on ensisijainen, ja vasta sen ollessa riittämätöntä käytetään oppilaskohtaisia tukitoimia.

Oppilaalla on lakisääteinen oikeus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea perusopetuslain mukaisesti (POL 20 a §). Oppilaan tuen tarve voi ilmetä eri tavoin ja hänellä on oikeus saada laissa säädettyjä ryhmäkohtaisia tukimuotoja (20 b §) ja tarvittaessa oppilaskohtaisia tukitoimia (20 c §), jos hänellä on vaikeuksia osallistua opetukseen tai suoriutua opinnoistaan.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki 1.8.2025 alkaen

Jämsän perusopetuksen kaikissa kouluissa on oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä ja kaikissa kouluissa annetaan sekä ryhmäkohtaisia tukimuotoja että oppilaskohtaisia tukitoimia.

Jos oppilasta ei voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tai tukitoimia on tarpeen jatkaa säännöllisesti, on oppilaalle annettava lisäksi oppilaskohtaisia tukitoimia. Oppilaskohtaisia tukitoimet järjestetään säännöllisesti perusopetuslain 20d §:n mukaisen tuen tarpeen arvioinnin ja suunnitelman sekä näiden perusteella tehdyn hallintopäätöksen (20f §) mukaisesti.

Oppilaskohtaisista tukitoimista ainoastaan erityisopettajan/erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä (yli 50% oppiaineen tunneista) ja erityisluokanopettajan opetus kokonaan erityisluokassa ei toteudu Koskenpään, Länkipohjan, Juokslahden, Kaipolan tai Kuoreveden kouluissa.

Jämsän sivistyslautakunta on päättänyt 18.6.2025/ §81 perusopetuksen opetussuunnitelman päivittämisen yhteydessä seuraavasti:

OPS 7.4 Oppilaskohtaiset tukitoimet

Mikäli oppilas tarvitsee oppilaskohtaisena tukitoimena

erityisopettajan/erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan opetusta erityisluokassa, tehdään tarvittaessa päätös lähikoulun vaihtamisesta. Edellytyksenä lähikoulun vaihtamiselle on, että oppilaan asuinpaikan mukaisessa lähikoulussa ei

tarkoituksenmukaista ja erityisopettajan kokoaikaista opetusta voida järjestää.

Laki ei velvoita ylläpitämään erityisluokkia kaikissa kouluissa, vaan velvoittaa järjestämään tarpeenmukaiset tukitoimet tarkoituksenmukaisesti. Erityisluokka on vain yksi mahdollinen oppilaskohtainen tukimuoto – ei ensisijainen ratkaisu. Tuen järjestämisessä opetuksen järjestäjällä on kokonaisvastuu huolehtia siitä, että käytettävissä ovat riittävät pedagogiset, henkilöstö- ja moniammatilliset resurssit.

Jämsän perusopetuksen kaikkia oppilaita palvelevista erityisluokista kehitysvammaopetuksen luokat on keskitetty Jämsänjoen yhtenäiskouluun. Kehitysvammaopetuksessa on 30 oppilaspaikkaa. Koulunkäyntitaitoja kuntouttavan opetuksen G-luokat ja Nuorisokoti Metsäkonttorin yhteydessä oleva N-luokka on keskitetty Jämsänkosken yhtenäiskouluun. Jämsänkosken yhtenäiskoulussa on näissä erityisluokissa paikkoja 30 oppilaalle.

Lisäksi Jämsänjoen yhtenäiskoulussa on kolme joustavan tuen H-luokkaa ja Jämsänkosken yhtenäiskoulussa yksi joustavan tuen H-luokka. Joustavan tuen erityisluokkapaikkoja on yhteensä 40. Erityisluokissa on yhteensä 100 oppilaspaikkaa. Jämsän perusopetuksessa ennusteen mukaan lukuvuonna 2026-2027 on 1402 oppilasta. Tämä tarkoittaa, että erityisluokkapaikkoja on nykyisellään 7,13% perusopetuksen oppilaista.

Tilastokeskuksen viimeisimmän tiedon mukaan vuonna 2024 silloisen lain mukaista erityistä tukea sai 10% koko Suomen perusopetuksen oppilaista. Näistä 10%, jotka saivat erityistä tukea, 33% sai opetuksensa kokonaan erityisryhmässä tai -luokassa. Erityisluokassa opiskelu vaatii aikaisemmin erityisen tuen päätöksen ja nykyisin mukaan oppilaskohtaisen tuen päätöksen.

Koskenpään Kyläyhdistys ry:n ja Koskenpään koulun vanhempaintoimikunnan esityksen mukaan ”erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestäminen huomioidaan myös kuntien valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmässä.” Väite on virheellinen. Valtionosuus ei enää perustu yksittäisiin tuen luokitteluihin (kuten erityinen tuki) samalla tavalla kuin aiemmin. Valtionosuutta korottaa ainoastaan pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat 31.7.2026 asti (sis. perusopetuksen vaikeimmin kehitysvammaiset ja muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat). Elokuusta 2026 alkaen korostus koskee oppilaita, joiden opetus järjestetään oppilaan oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella.

Lainsäädäntö korostaa, että opetusryhmät on muodostettava pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla ja tukitoimet on toteutettava laadukkaasti ja jatkuvasti.

Erytisyiluokka on käsitteenä varsin laaja ja sisältää hyvin monenlaisia tuen tarpeita. Ehdotuksesta ei ilmene, minkä tyyppisiin haasteisiin erityisyiluokkaa ehdotetaan perustettavaksi. Erytisyiluokkia voivat olla esimerkiksi laaja-alaisia oppimisvaikeuksia varten, käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteita varten, lievää tai vaikeaa kehitysvamma varten, kielellistä erityisyilueutua tai autismikirjoa varten. Erytisyiluokan luonteesta ja oppilaiden tuen tarpeesta johtuen opetus voidaan järjestää oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Osassa erityisyiluokista hyödynnetään myös vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä.

Erytisyiluokkien oppilasmäärä on säädetty perusopetuslain 20 g §:ssä. Erytisyiluokissa on lakisääteisesti kuudesta kymmeneen oppilasta. Erytisyiluokan enimmäiskoko määräytyy sen mukaisesti, minkälaista opetusta saavia oppilaita luokassa on eniten.

Erytisyiluokanopettajan opetuksessa erityisyiluokassa saa olla enintään kymmenen (10) oppilasta. Erytisyiluokan enimmäiskoko voidaan tilapäisesti ylittää. Erytisyiluokanopettajan opetuksessa erityisyiluokassa saa olla enintään kahdeksan (8) oppilasta, joilla on ollut varhennetun oppivelvollisuuden (oppivelvollisuuslaki 2 §:n 3 mom) päätös ja oppilaan tuen tarve jatkuu perusopetuksessa oppilaskohtaisten tukitoimien ja perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisen tarpeena. Erytisyiluokanopettajan opetuksessa erityisyiluokassa saa olla enintään kuusi (6) oppilasta, jos oppilas ei oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi kykene opiskelemaan oppiaineita, jolloin opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain.

Kaikki perusopetuslaissa säädetty tukitoimet ovat oppilaan oikeuksia, eikä oppilaan oikeutta saada oppilaskohtaisia tukitoimia voida rajata kunta- tai koulukohtaisilla, lakiin perustumattomilla linjauksilla.

Mikäli pieneen kyläkouluun perustetaan erityisyiluokka, keskeiseksi haasteeksi muodostuu oppilasryhmän pieni koko tai että oppilaita ei ole laisinkaan. Tämän vuoksi toiminnan jatkuvuutta ei voida taata erityisyiluokalle eikä sen mahdollisille oppilaille. Haasteita aiheuttaa myös pätevän ja osaavan erityisyiluokanopettajan sekä erityisyiluokan tarpeita vastaavan ohjaajahenkilöstön saatavuus.

Erytisyiluokan oppilailla on pääsääntöisesti koulun tarjoamien tukitoimien lisäksi myös muita tukipalveluita. Opiskeluhooltohenkilöstön

(terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori, lääkäri) läsnäolo on usein hyvin rajallista varsinkin pienessä koulussa. Erityisluokan oppilailla on usein myös erinäisiä terapioita (esim. puhe-, fysio-, musiikki-, toimintaterapia) ja palveluntuottajia on useita. Terapioiden yhteensovittaminen oppilaan koulupäivän yhteyteen on erityisen haastavaa. Mikäli oppilaalla on hoitavana tahona nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tiimi, edellyttää se säännöllisiä tapaamisia heidän toimipisteessään.

Aloitteen mukainen erityisluokan perustaminen syksystä 2026 alkaen on käytännössä mahdotonta. Henkilöstösuunnitelmaan ei ole sisällytetty uusia vakansseja erityisluokanopettajalle ja koulunkäynninohjaajalle / -ohjaajille, eikä niitä ole sisällytetty talousarvioon. Lisäresurssin esittämiseksi talousarviomuutoksena tilanteessa, jossa resurssi on nykyrakenteessa riittävä, ei ole perusteita.

Erityisluokan perustaminen edellyttää aina kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, riittävää opetuksen ja tuen suunnittelua. Lukuvuoden 2026-2027 suunnittelut ja valmistelut ovat jo tehty. Rekrytointeja ei ole mahdollista toteuttaa annetussa ajassa. Luokkatilan kalustamista, varustamista ja sijoittumista ei ole voitu myöskään suunnitella.

Mahdollisesti luokkaan ohjautuvien oppilaiden huoltajien kanssa ei ole voitu suunnitella ehdotettua koulupolkua. Viranhaltijapäätöksiä oppilaskohtaisesta tuesta ei ole voitu päivittää ehdotuksen mukaiseksi. Hakemusten valmistelu päätöksentekoa varten on mahdotonta erityisopettajien ollessa jo kesäkeskeytyksellä, jolloin heillä ei ole työvelvoitetta.

Turvallisuutta tuen tarpeisen oppilaan näkökulmasta ei ole pystytty kartoittamaan. Tuen tarpeisen oppilaan koulupolku tulee suunnitella hyvissä ajoin ennakkoiden yhteistyössä oppilaan moniammatillisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Erityisluokat ovat Jämsän perusopetuksessa kaikkia oppilaita palvelevia yhteisiä palveluita. Perusopetuksen rakenteessa luokat sijaitsevat kahdessa suurimmassa yhtenäiskoulussa, jossa toimintaa varten on myös suunniteltu tilat ja tarvittavat opetus- ja apuvälineet. Koulut sijaitsevat oppilasmääriltään suurimmilla oppilaaksiottoalueilla. Nykyrakenne on tarkoituksenmukaisin ratkaisu.

Jos ehdotuksen taustalla on ajatus toimiminen nykyresursseilla, se tarkoittaa käytännössä jonkin olemassa olevan erityisluokan siirtoa Koskenpään koululle. Osa erityisluokista on luonteensa vuoksi sellaisia, ettei siirto ole mm. tilavaatimusten takia perusteltua. Tilanne, jossa jokin

toiminnassa oleva erityisluokka siirretään toisaalle, muuttaa lukumäärältään usean oppilaan lähikoulun. Tällainen perusopetuslain 6 § 3 mom. mukainen opetuspaikan siirto edellyttää hallinnollista menettelyä eikä ole tosiasiallisesti mahdollista toteuttaa ennen lukuvuoden 2026-2027 alkua. Kysymys ei kuitenkaan ole pelkästään hallinnollisesta prosessista vaan, kuten edellä on jo todettu, oppilaan koko koulupolun suunnittelusta ja käytännön toteutuksen varmistamisesta.

Mikäli Koskenpään kouluun perustettaisiin uusi ryhmä tai siirrettäisiin jo olemassa oleva ryhmä, tarkoittaisi se osalle oppilaista huomattavan koulumatkan pidentymisen esimerkiksi tilanteessa, että tällä hetkellä toisaalla pidemmän matkan päässä asuva oppilas kävisi jatkossa esimerkiksi Jämsänjoen yhtenäiskoulun sijoitetun erityisluokan sijaan Koskenpään kouluun siirretyssä erityisluokassa. Nyky rakenne pitää tilanteen kohtuullisena.

Arvioinnin perusteella pieni kyläkoulu ei pysty takaamaan riittävää asiantuntemusta ja moniammatillista tukea, eikä pedagogisesti tarkoituksenmukaista ja kestävästä erityisluokkaratkaisua. Jämsän kaupunki turvaa oppilaiden oikeudet paremmin keskittämällä erityisluokat rakenteellisesti isompiin yksiköihin.

Erityisluokkien perustaminen ei ole koulukohtainen oikeus, vaan osa kunnan kokonaisvastuuta oppimisen tuen järjestämisestä. Yksittäiseen kyläkouluun perustettu erityisluokka ilman vastaavia ratkaisuja muissa yksiköissä johtaisi resurssien epätarkoituksenmukaiseen hajautumiseen sekä oppilaiden eriarvoiseen asemaan. Perustuslain 6 §:n mukainen yhdenvertaisuusperiaate edellyttää, että koulutuspalvelut järjestetään tasapuolisesti ja perustellusti koko kunnan alueella. Tämän vuoksi erityisluokkia ei voida perustaa yksittäisinä ratkaisuin, vaan niitä tarkastellaan osana koko palveluverkkoa. Edellä kuvatuin perustein palveluverkon muutokselle, jossa yhteisiä palveluja hajautetaan, ei ole perusteita. Myöskään selvityksen tekemiselle ei edellä kuvatuin perustein ole perusteita.

Koskenpään Kyläyhdistys ry:n ja Koskenpään koulun vanhempaintoimikunnan edustajien kanssa on asiasta pidetty sivistyslautakunnan puheenjohtajan johdolla palaveri 11.6.2026. Esityslistan julkaisuajankohtana muistion valmistelu on keskeneräinen.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
hallintosääntö § 31 lautakuntien tehtävät ja yleinen toimivalta:
Lautakunnat ja liikelaitoksen johtokunta johtavat ja kehittävät alaistaan toimialaa ja vastaavat palvelujen tuloksellisesta ja tehokkaasta järjestämisestä. Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta seuraa ja arvioi

palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

§ 31, kohta 1 talousarvioesityksen laadinta ja kohta 3

käyttötaloussuunnitelman hyväksyminen

hallintosääntö 32 § Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta Sivistyslautakunta vastaa kuntalain mukaisena toimielimenä lakisääteisten ja sopimukseen perustuvien sivistystoimialan palvelujen järjestämisestä ja toimintaedellytysten luomisesta Jämsän kaupungin asukkaille.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää seliteosan mukaisin perustein, ettei

- ehdotettua erityisluokan perustamista Koskenpään koululle toteuteta lukuvuoden 2026-2027 alusta (ml. mahdollinen olemassa olevan erityisluokan siirto Koskenpään koululle ko. luokkien nykykouluista),
- ehdotettua selvitystä erityisluokkarakenteesta tai sen muutoksesta tehdä.

Sivistyslautakunta kiittää esityksen tekijöitä aktiivisuudesta ja tärkeäksi kokemansa asian nostamisesta esiin.

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
15	Ei-julkinen asiakirja
16	Ei-julkinen asiakirja

16**Sivistyslautakunta / pöytäkirjat**

Sivla 16.06.2026

Johtava rehtori

19.5.2026 §20	Valintapäätös/perusopetuksen apulaisrehtori
1.6.2026 §21	Erasmus-hanke/palautettujen junalippujen maksun palautus
2.6.2026 §22	Erasmus- hanke/maksun palaustus
5.6.2026 §24	Koulunkäynti- ja vapaa-aikaohjaajien sekä ma.kasvatusohjaaja-resurssin jakaminen lukuvuonna 2026-2027

Jämsänjoen yhtenäiskoulun perusopetuksen rehtori

8.5.2026 §102	Määräaikaisen tuntiopettajan valinta Jämsänjoen yhtenäiskoululle
13.5.2026 §105	Valintapäätös,erityisluokanopettajan viransijaisuus/Jämsänjoen yhtenäiskoulu
25.5.2026 §106	Valintapäätös, luokanopettajan viransijaisuus/Jämsänjoen yhtenäiskoulu
25.5.2026 §107	Valintapäätös, luokanopettajan viransijaisuus/Jämsänjoen yhtenäiskoulu
1.6.2026 §113	Valintapäätös, erityisopettajan viransijaisuus/Jämsänjoen yhtenäiskoulu

Jämsänkosken yhtenäiskoulun perusopetuksen rehtori

1.6.2026 §39	Perusopetuksen määräaikainen luokanopettajan virka/Jämsänkosken yhtenäis (Korven koulu)
1.6.2026 §40	Perusopetuksen määräaikainen luokanopettajan virka (päätoiminen tuntiopettaja)/Koskenpään koulu
1.6.2026 §41	Äidinkieli ja suomi toisena kielenä aineenopettajan määräaikainen virka/Jämsänkosken yhtenäiskoulu
1.6.2026 §42	Perusopetuksen erityisluokanopettajan viransijaisuus/Jämsänkosken yhtenäiskoulu

Kehittämispäällikkö-opistojen rehtori

21.5.2026 §9	Valintapäätös/suunnittelijaopettajan virka
--------------	--

Kirjastopalvelupäällikkö

19.5.2026 §12	Pääkirjaston asiakaspalvelun tilapäinen sulkeminen
---------------	--

Kulttuurisihteeri

13.5.2026 §6	Avustushakemus 2026/Ebba Eliasson
13.5.2026 §7	Avustushakemus 2026/Helinä Penttinen
13.5.2026 §8	Avustushakemus 2026/Irma Mannermaa
28.5.2026 §9	Avustushakemus 2026/Tuomo Mäyrämäki/Akuliinan ja Sataman kesätapahtumat
28.5.2026 §10	Avustushakemus 2026/Ville Virtanen/Vihtorin festarit
28.5.2026 §11	Avustushakemus 2026/Jämsänkosken Tekojäärata Oy

28.5.2026 §12	Avustushakemus 2026/Lentotekniikan Kilta ry
28.5.2026 §13	Avustushakemus 2026/Päivi Riihinen
28.5.2026 §14	Avustushakemus 2026/Sirpa Suominen
28.5.2026 §15	Avustushakemus 2026/Jami Mäkelä
5.6.2026 §16	Avustushakemus 2026/Jämsänkosken Kotiseutuyhdistys ry
5.6.2026 §17	Avustushakemus 2026/Jämsämlaakson Setlementti ry
5.6.2026 § 18	Avustushakemus 2026/Femmineo-kuoroyhdistys ry
5.6.2026 §19	Avustushakemus 2026/Jonas Hirvelä

Kuoreveden koulun perusopetuksen rehtori

22.5.2026 §17	Tuntiopettaja (englanti ja ruotsi vakanssinumero 420702), vakituinen palvelussuhde Kuoreveden koulu
25.5.2026 §18	Tuntiopettaja (kotitalous, vakanssinumero 420714), vakituinen palvelussuhde, Kuoreveden koulu
29.5.2026 §19	Tuntiopettaja (englanti), määräaikainen palvelussuhde, Kuoreveden koulu ja Länkipohjan koulu
29.5.2026 §20	Määräaikaisen luokanopettajan valinta Länkipohjan koulu (vakanssinumero 421411)
29.5.2026 §21	Matematiikan tuntiopettajan (vakanssinumero 420716) perhevapaan sijaisuus Kuoreveden koulu
2.6.2026 §26	Määräaikainen luokanopettajan virka (vakanssinumero 420707) Kuoreveden koulu

Perusopetuksen apulaisrehtori/TH

29.5.2026 §1	Määräaikaisen koulunkäynninohjaajan valinta
--------------	---

Sivistystoimenjohtaja

28.5.2026 §5	Varhaiskasvatuspäällikön virkavaalin vahvistaminen
4.6.2026 §6	Valintapäätös/sivistystoimialan määräaikainen palvelupäällikkö

Vapaa-aikapalvelupäällikkö

13.5.2026 §14	Avustushakemus 2026/Hopsun Huima ry
13.5.2026 §15	Avustushakemus 2026/Akuliinan lapsille ja nuorille sunnatut kesätahtumat 2026
13.5.2026 §16	Avustushakemus 2026/Kertteen-Palsinan kyläyhdistys ry
18.5.2026 §17	Avustushakemus 2026/J+J Teatteri ry
18.5.2026 §18	Avustushakemus 2026/Turkinkyläseura ry
19.5.2026 §19	Avustushakemus 2026/Jämsän laturetkeilijät r.y.
21.5.2026 §20	Avustushakemus 2026/Hämeen Urheiluratsastusjousiampujat ry
22.5.2026 §21	Avustushakemus 2026/Hallin seuru ry

Varhaiskasvatusjohtaja

13.5.2026 §16	Varhaiskasvatuksen avustajan valinta (vakanssi 412101)
---------------	--

Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedoksi ja toteaa, ettei otto-oikeutta käytetä. Otto-oikeus ei koske yksilöön kohdistuvia opetustoimen asioita (oppilasasiat, kuntalaki 51 § 4 mom. kohta 2).

Päätös

17

Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat

Sivla 16.06.2026

- Sivistystoimenjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Kielteinen hankeavustuspäätös: Koulunuorisotyön kehittäminen ja vakiinnuttaminen Jämsä 2027
- Lukiokoulutuksen Erasmus+ hankkeen hakemus kaudelle 2026-2027

Päätös